

POLITISERING IN HET JEUGDWERK IDEEËN VOOR DE TOEKOMST

**Namiddagsessie 'Kracht van de stem van kinderen en jongeren'
Congres Jeugdwerkwerkt 12 juni 2018**

Bart Van Bouchaute

Met dank aan Raf Debaene, Tim vanhove & Reyhan Görgöz

arteveldehogeschool

LID VAN DE ASSOCIATIE UNIVERSITEIT GENT

denk. doe. word.

Politisering (Rancière)
**VERSTOREN VAN DE BESTAANDE ORDE
VANUIT HET PRINCIPE VAN DE GELIJKHEID**

- Elke bestaande orde houdt onvermijdelijk ongelijkheid, uitsluiting, onrecht... in
- Politisering: momenten waarop mensen die bestaande orde verstoren...
- ... vanuit het principe dat in een democratie iedereen gelijk is aan om het even wie
- ... en iedereen dus een stem kan hebben in het gesprek over de samenleving
- **IEDEREEN** kan dus 'aan politiek doen'

Mensen die normaal gezien enkel als voorwerp van politiek gezien worden, beginnen zelf na te denken, stellen zich vragen en gaan zich moeien met de gang van zaken. Ze voelen zich gelijk als om het even wie om mee te denken en mee te bepalen hoe we de samenleving vorm geven.

POLITISERING REALITY CHECK VANUIT JEUGD

**DE
KINDEREN EN JONGEREN
ALS GELIJKE MEDEBURGERS?
(ongelijkheid tussen generaties)**

**GROEPEN
KINDEREN EN JONGEREN
ALS GELIJKE MEDEBURGERS?
(ongelijkheid binnen generatie)**

POLITISERING IN HET JEUGDWERK

- Kinderen en jongeren als medeburgers
 - nemen publiek het woord over kwesties
 - Allerlei kleine en grote kwesties
 - ‘Publiek’ is niet alleen t.o.v. overheden
 - vanuit het democratisch principe van gelijkheid
 - *Startpunt: reality tussen principe van ‘gelijke burgers’ en situaties van tweederangsburgers’*
- Politisering in het hart van het jeugdwerk
 - Versterkt de stem van kinderen en jongeren
 - Ondersteunt hen vanuit een positie van gelijkwaardigheid

ONDERZOEK PRAKTIJKEN VAN POLITISERING VAN/MET JEUGD

Analyse cases

en voorlopige aanbevelingen voor het jeugdwelzijnswerk

Reyhan Görgöz, Tim Vanhove & Bart Van Bouchaute

VIER CASES

WAT IS POLITISERING?

POLITISERING ALS MISSIE VAN HET JEUGDWELZIJNSWERK

- **Kwetsbare jeugd als medeburgers**
 - Spreken mee als gelijken over de vormgeving van de samenleving in kleine en grote kwesties
 - Krijgen invloed op een beter toekomstperspectief
 - Kunnen grieven uiten en claims ontwikkelen
- **Politisering in de missie en visie van de organisatie**
 - Versterkt de stem van kwetsbare jongeren
 - Verbindt het individuele met het collectieve
 - Pakt structurele problemen samen met/vanuit jongeren aan

WAAROM POLITISEREN?

POLITISERING ALS DOEL OP ZICH

Instrumenteel >>

Politisering als middel

- Naar jeugd:

Om zelfbeeld op te krikken, frustraties te leren uiten op aanvaardbare wijze, bewust te worden rond maatschappelijke kwesties...

- Naar organisaties:

Om het wij-gevoel te bevorderen, de organisatie nieuw leven in te blazen of te profileren...

- Naar maatschappij:

Om stigmatisering of polarisering tegen te gaan, om draagvlak te zoeken voor nieuw beleid of druk te zetten naar gewenste veranderingen....

Normatief >>

Politisering als doel

**Kwetsbare
kinderen en
jongeren hebben
een stem als
gelijke
medeburgers**

WIE POLITISEERT?

GELIJKWAARDIGE POSITIES ALS UITGANGSPUNT

- Jeugd is weliswaar kwetsbaar maar heeft een gelijke stem als om het even wie in de vormgeving van de samenleving
- Belang van gelijkwaardige posities
 - tussen jonge mensen onderling
 - tussen jonge mensen en professionals,
 - tussen jonge mensen en overheden/instellingen
- Dit is een constante uitdaging voor de realiteit van ongelijkheid op kleine en grote schaal!

HOE POLITISEREN?

'PUBLEK GAAN': TUSSEN DIALOOG EN CONFRONTATIE

Dialogmodel

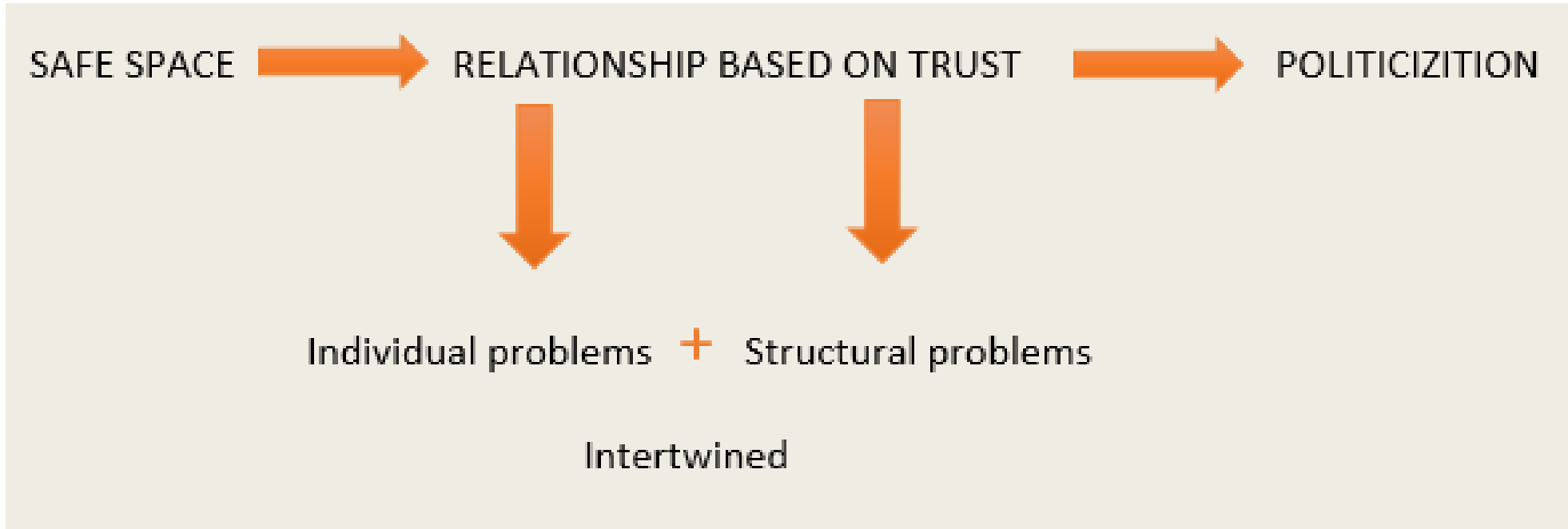
Confrontatiemodel

Politisering tussen dialoog en confrontatie

- Er zijn verschillende strategieën mogelijk **tussen** dialoog en confrontatie: geen of/of
- Van 'ingebakken' voorkeur voor dialoog/consensus naar bewuste inzet van strategieën:
 - Ook confrontatie/conflict kan constructief zijn...
 - Modellen kunnen naast elkaar gebruikt worden: en/en
 - Modellen kunnen na elkaar ingezet worden (fasen)
- Zorgvuldig afwegen **MET** de kinderen/jongeren

DE ROL VAN DE PROFESSIONAL? VEILIG KLIMAAT EN VERTROUWENSRELATIE

Individuele en structurele problemen zijn vaak verweven en dus kan individueel en politiserend werk gerust samen gaan

RANDVOORWAARDEN VOOR POLITISERING

Binnen jeugdwerkorganisaties

- Duidelijke keuze voor politisering in theorie maar vooral in de praktijk...
- Middelen ter beschikking stellen
- Professionals ondersteunen
- Nood aan opbouw van ervaring/expertise in de organisatie

Vanuit overheden

- Erkenning van de ongelijke positie van kwetsbare jongeren
- Ruimte vergroten en kanalen ondersteunen voor processen van politisering
- Processen van politisering mogelijk maken vanuit de subsidieloga